

Till: Justitiedepartementet, Finansdepartementet, Generaldirektören för Finansinspektionen, kanslierna för: Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna, Moderaterna och Sverigedemokraterna.

Var går gränsen mellan en ansvarsfull tillämpning av regelverket mot penningtvätt och terrorism och en för enskilda företag destruktiv tillämpning?

Under många år har undertecknad varit allt mer bekymrad över miljön för småföretagen, särskilt som 97 procent av alla företag i Sverige är småföretag och normalt kommer dessutom storföretagen från småföretag, som växt. Alltså en ryggrad för det välstånd vi har i dag. Jag har själv en bred erfarenhet, bland annat som domare i förvaltningsdomstol, internationell partner i en av världens största revisions- och konsultfirmor och med decenniers erfarenhet av inte minst småföretag.

Självfallet är arbetet mot penningtvätt och terrorism och därmed också mot organiserad brottslighet mycket viktigt för hela samhället och jag har full förståelse för att bland annat banker måste vidta åtgärder och genomföra kontroller av sina kunder. Men det finns några problem. Jag hoppar över de mer allmänna, som svårigheterna att numera bara öppna ett företagskonto, även om ägaren själv har varit en känd kund i banken lång tid. Det kan trots detta ta en månad eller mer att få ett företagskonto efter att alla formalia godkänts. I stället håller jag mig nu till de fall där banker, som är samhällsbärande institutioner, spärrar kunders bankkonton.

Om en bank inte får svar på frågor eller otillfredsställande svar förstår jag ett spärrat konto. Men när alla svar getts och det faktiskt inte finns annat än helt vanliga och lättförklarade affärsmissiga transaktioner, då kan man fråga sig hur en bank kan spärra ett konto under veckor eller månader. Antingen är anledningen att man inte förstår eller bryr sig om konsekvenserna av en helt strypt likviditet för ett företag eller så finns det andra överväganden. Jag förstår att bankerna måste vara aktiva och även visa att de är engagerade i regelverket, men det riskerar då också att bli ett självändamål att kunna visa hur många utredningar man gör och hur många konton man spärrar. Ju fler dess bättre kan någon tycka för att visa aktivitet. Men skadeeffekterna kan bli förödande för den enskilde småföretagaren, där livsverk kan slås i spillror för att man inte kan utnyttja sina egna medel, som är spärrade av banken. Det kan mycket väl bli så att företagaren tvingas att lägga ner ett annars mycket välskött företag när man varken kan betala löner, skatter eller leverantörer, vilket också genom en kedjereaktion kommer att påverka företagets affärsrelationer.

En alltför ”vidlyftig” hantering av regelverket kan rent generellt allvarligt försvåra förutsättningarna att driva företag och kan också skapa ett djupt misstroende, som i detta fall mot banker. Detta är särskilt allvarligt, eftersom ett förtroende mellan alla berörda är grundläggande för ett framgångsrikt och väl fungerande näringsliv och för all del även för samhället i stort. Balansen mellan å ena sidan genomförandet av åtgärder mot organiserad brottslighet och å andra sidan konsekvenserna av dessa för de skötsamma i samhället, som enligt utredningar står för omkring 95 – 97 procent av den totala ekonomin, måste stå i rimlig proportion mot varandra.

Frågor till mottagarna av denna skrivelse

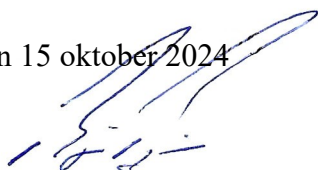
Är ni villiga att verka för att banker åläggs ett krav på en strikt och skyndsam hantering vid spärr av konton för att säkerställa en rättssäker tillämpning av regelverket, även för enskilda företag? (Med skyndsam menas dagar, inte veckor eller månader)

Avslutande kommentarer

Tyvärr möts alltför ofta synpunkter som kan uppfattas som kritik med tystnad eller reflexmässig förnekelse av någon som helst problematik. I och med att påvisande av allvarliga brister i grunden är något som är positivt för ett rättssamhället, så utgår vi från att våra frågeställningar tas emot positivt.

Svar eller icke svar från var och en av mottagarna av denna skrivelse kommer att **publiceras den 15 november 2024** för att sedan följas upp av föreningen.

Den 15 oktober 2024

Björn Fajersson för
Missing Justice Sverige